

II SA/Op 177/21 - Wyrok WSA w Opolu

Data orzeczenia	2021-05-11	<i>orzeczenie nieprawomocne</i>
Data wpływu	2021-03-03	
Sąd	Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu	
Sędziowie	Elżbieta Kmiecik Krzysztof Bogusz /przewodniczący sprawozdawca/ Krzysztof Sobieralski	
Symbol z opisem	6031 Uprawnienia do kierowania pojazdami	
Hasła tematyczne	Ruch drogowy	
Skarżony organ	Samorządowe Kolegium Odwoławcze	
Treść wyniku	Oddalono skargę	
Powołane przepisy	Dz.U. 2020 poz 1268 art. 51 ust. 2 pkt 2 w zw. z ust. 1 pkt 2, art. 52 ust. 2, art. 72 ust. 1 pkt 2 <i>Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami - t.j.</i>	

SENTENCJA

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu w składzie następującym: Przewodniczący Sędzia WSA Krzysztof Bogusz - spr. Sędziowie Sędzia WSA Elżbieta Kmiecik Sędzia WSA Krzysztof Sobieralski po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 11 maja 2021 r. sprawy ze skargi J. G. na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Opolu z dnia 18 grudnia 2020 r., nr [...] w przedmiocie unieważnienia egzaminu państwowego na prawo jazdy oddala skargę.

UZASADNIENIE

Przedmiotem skargi wniesionej do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu przez J. G. (zwanego dalej też: "skarżącym") jest decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Opolu (zwanego dalej też: "SKO" lub "Kolegium") z dnia 18 grudnia 2020 r., nr [...], utrzymująca w mocy decyzję Marszałka Województwa Opolskiego z dnia 26 października 2020 r., nr [...], wydaną w przedmiocie unieważnienia egzaminu państwowego na prawo jazdy kategorii B, zdawanego przez P. W., z dnia 7 lipca 2020 r.

Skarga została wniesiona w następującym stanie faktycznym i prawnym:

Pismem z dnia 21 lipca 2020 r. P. W. (zwany dalej też: egzaminowanym) wniósł do Marszałka Województwa Opolskiego (zwanego dalej też: Marszałkiem lub organem pierwszej instancji) skargę dotyczącą jego egzaminu państwowego na prawo jazdy kat. B, przeprowadzonego dnia 7 lipca 2020 r. przez Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w [...]. W uzasadnieniu skargi wskazał, że nagranie filmowe, na którym utrwalony został egzamin przeczy ocenie egzaminatora, który zarzucił mu, że przed rozpoczęciem manewru nie upewnił się co do możliwości jego rozpoczęcia. Dodatkowo podniósł również zarzut uniemożliwienia mu zapoznania się z nagraniami z placu egzaminacyjnego i wniósł o umożliwienie mu zapoznania się z nagraniami z kamer zewnętrznych pojazdu razem z A. W. jako pełnomocnikiem.

W piśmie z dnia 30 lipca 2020 r. J. G. - przeprowadzający egzamin państwowy na prawo jazdy P. W. (egzaminator) wskazał, że egzamin zakończył się oceną negatywną na placu manewrowym, a przyczyną przerwania egzaminu było dwukrotne nieprawidłowe upewnienie się przez egzaminowanego co do możliwości jazdy - brak oceny sytuacji wokół pojazdu w celu wykluczenia prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym, w zadaniu nr 2. W ocenie egzaminatora do dokonania prawidłowej oceny wokół pojazdu nie było wystarczające rozejrzenie się w prawe i lewe lusterko.

Pismem z dnia 4 sierpnia 2020 r. Zastępca Dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w [...] przekazał Marszałkowi skargę P. W. wskazując, że z zapisów w arkuszu przebiegu części praktycznej egzaminu – potwierdzonych materiałem filmowym z przebiegu egzaminu wynika, że egzaminowany uzyskał wynik negatywny za dwukrotnie nieprawidłowo wykonane zadanie nr 2 na placu manewrowym - "ruszanie z miejsca oraz jazda pasem ruchu do przodu i do tyłu". W dalszej części pisma zwrócono uwagę, że przepisy

rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach (Dz. U. poz. 1206) zwanego dalej rozporządzeniem, nie precyzują w jaki sposób powinno wyglądać upewnienie się o możliwości jazdy, natomiast przy pomocy prawidłowo ustawionych lusterek – co stanowi element przygotowania do jazdy (zadanie nr 1), możliwa jest ocena sytuacji za pojazdem. Podczas pierwszej z prób egzaminator ocenił negatywnie zadanie polegające na ruszaniu z miejsca oraz jeździe pasem ruchu do przodu i do tyłu, ze względu na to, że egzaminowany nie upewnił się przez tylną szybę o możliwości jazdy oraz z uwagi na brak płynności w jeździe. Po powtórzeniu zadania, w ocenie egzaminatora, P. W. ponownie nie upewnił się przez tylną szybę o możliwości jazdy i podczas jazdy do tyłu również utracił płynność przejazdu. Dodatkowo egzaminator po zakończeniu egzaminu poinformował egzaminowanego, że podczas pierwszej próby jechał po linii, co nie znalazło jednak potwierdzenia w materiale filmowym.

Pismami z dnia 4 września 2020 r., organ pierwszej instancji poinformował strony o uwzględnieniu skargi i wszczęciu postępowania w sprawie unieważnienia egzaminu państwowego na prawo jazdy.

Decyzją z dnia 26 października 2020 r. nr [...], Marszałek unieważnił egzamin państwowy na prawo jazdy kategorii B P. W. z dnia 7 lipca 2020 r. Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia organ powołał art. 72 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 67 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2020 r., poz. 1268) zwanej dalej ustawą. W uzasadnieniu decyzji wskazał, że kryteria poprawności wykonania zadania zostały określone tabeli 2 załącznika nr 10 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach (Dz. U. z 2016 r., poz. 232 z późn. zm.), a przepis nie precyzuje w jaki dokładnie sposób powinno wyglądać upewnienie się o możliwości jazdy. Nie ma w nim opisu, że należy obrócić głowę w lewą, a następnie w prawą stronę o 90 stopni, tak jak to pokazał egzaminator na dopuszczonym w poczet materiału dowodowego nagraniu. Wymaganie przez egzaminatora, aby dokładnie w taki sposób wykonać zadanie jest nadinterpretacją przepisu, a rozpoznając sprawę organ nie dopatrył się błędu w wykonaniu przez P. W. zadania "upewnienia się o możliwości jazdy".

Pismem z dnia 9 listopada 2020 r. J. G. wniósł odwołanie od powyższej decyzji zarzucając organowi błędy w ustaleniach faktycznych oraz niewłaściwą interpretację przepisów prawa w zakresie kryteriów oceny zadań egzaminacyjnych podczas egzaminu praktycznego. Wskazał, że na podstawie kryteriów określonych w tabeli 4 załącznika 2 rozporządzenia, zdający obowiązany był przed rozpoczęciem jazdy upewnić się o możliwości jazdy przez ocenę sytuacji wokół pojazdu i wykluczenie prawdopodobieństwa stworzenia zagrożenia w ruchu drogowym. Przepisy nie dookreślają w jaki sposób osoba zdająca ma tego dokonać. Należy zatem przyjąć, że może to wykonać na dwa sposoby - poprzez spoglądanie w prawidłowo ustawione lustro wsteczne (co było przedmiotem wcześniejszego zadania egzaminacyjnego) lub przez odchylenie głowy w bok (w tym za siebie) i bezpośrednią ocenę sytuacji wokół pojazdu. Możliwa jest również kombinacja obu sposobów. Ważne by osoba dokonała obserwacji całej przestrzeni wokół pojazdu, a nie tylko przestrzeni bocznych widzianych w prawym i lewym lusterku. W ocenie odwołującego P. W. nie wykonał takiego sprawdzenia, albowiem nie mógł tego zrealizować patrząc w oba boczne lusterka, a na zapisie wideo nie widać, aby oceny przestrzeni za pojazdem dokonał patrząc w znajdujące się wewnątrz pojazdu środkowego lustro wsteczne. Ponadto, odwołujący wskazał, że egzaminator dysponuje luzem decyzyjnym co do metody sprawdzenia przestrzeni za pojazdem, w przedmiotowej sprawie nie znajdują zastosowania wskazane w zaskarżonej decyzji przepisy określone w załączniku nr 10 rozporządzenia, a ustalony wynik egzaminu jest zgodny z przepisami rozporządzenia.

Decyzją z dnia 18 grudnia 2020 r., nr [...], Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Opolu utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję. Uzasadniając rozstrzygnięcie wskazało, że o nieprawidłowym wykonaniu zadania egzaminacyjnego w rozumieniu art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy w zw. § 28 ust. 2 pkt a rozporządzenia można

mówić jedynie wtedy, gdy zarówno zadanie wykonywane przez osobę egzaminowaną, jak ocena wykonania przez osobę egzaminowaną tego zadania, nie znajdują uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności w przepisach prawa o ruchu drogowym. Zgodnie z zadaniem nr 7 tabeli nr 4 załącznika nr 2 do rozporządzenia osoba przystępująca do egzaminu państwowego na prawo jazdy winna upewnić się o możliwości jazdy poprzez wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym, ocena sytuacji wokół pojazdu oraz płynne ruszenie - łagodne puszczenie sprzęgła, zwiększenie obrotów silnika. Zgodnie przy tym z utrwalonym poglądem judykatury, ani decyzja administracyjna o unieważnieniu egzaminu, ani ocena wykonania zadania egzaminacyjnego nie mają charakteru dyskrecjonalnego. Negatywna ocena wykonania określonego zadania musi znaleźć uzasadnienie w konkretnej regulacji prawnej. Brak takiej regulacji, nawet przy pełnym przekonaniu egzaminatora o swoich racjach opartych na zasadach słuszności, bezpieczeństwa czy doświadczenia życiowego, nie może być podstawą negatywnej oceny egzaminu.

Dokonując oceny co do tego, czy egzamin P. W. przeprowadzony został w sposób zgodny z przepisami ustawy Kolegium stwierdziło, że przepisy prawa nie definiują sposobu "oceny sytuacji wokół pojazdu". Czynność ta powinna być dokonana w sposób zapewniający ocenę całej przestrzeni bocznej oraz za pojazdem. Jak wynika z nagrania dokumentującego przebieg egzaminu, P. W. przed rozpoczęciem pierwszej próby zerknął w lustro boczne oraz ustawiając znajdujące się wewnątrz pojazdu środkowe lustro wsteczne dokonał również oceny sytuacji za pojazdem. Wypełnił tym samym przesłankę oceny sytuacji wokół pojazdu. Nie zasługuje zatem na uwzględnienie stanowisko J. G., jakoby egzaminowany nie wykonał czynności opisanych w zadaniu nr 7 tabeli nr 4 załącznika nr 2 do rozporządzenia, czy naruszył przepisy prawa skutkujące negatywną oceną egzaminu. Organ odwoławczy zwrócił uwagę na brak konsekwencji odwołującego, który w piśmie z dnia 30 lipca 2020 r. wskazał, że spoglądając tylko w lusterka nie widzimy co dzieje się z tyłu pojazdu, a w odwołaniu stwierdził, że jest możliwym dokonanie oceny sytuacji wokół pojazdu przez spoglądanie w lustra boczne i znajdujące się wewnątrz pojazdu lustro środkowe. Zaznaczył również, że przywołanie w zaskarżonej decyzji przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 r. nie miało wpływu na wynik sprawy wobec niezmienionego brzmienia kwestowanego opisu zadania nr 7 tabeli nr 4 załącznika nr 2 do rozporządzenia – "ocena sytuacji wokół pojazdu".

W skardze do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu J. G. wniósł o uchylenie decyzji organów obydwu instancji zarzucając błędy w ustaleniach faktycznych i niewłaściwą interpretację przepisów prawa w zakresie zadań egzaminacyjnych, jak i kryteriów oceny tych zadań. Wskazał kolejno, że:

- kryteria poprawności wykonania zadania określone w tabeli nr 2 Załącznika nr 10 Rozporządzenia Ministra Transportu, Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 r. nie dotyczą egzaminu państwowego na prawo jazdy, lecz są to kryteria oceny zadań egzaminacyjnych stosowanych na egzaminie weryfikacyjnym dla kandydatów na egzaminatorów;

- zadanie nr 1 polegające na przygotowaniu do jazdy i zadanie nr 2 określone jako ruszanie z miejsca oraz jazda pasem ruchu do przodu i tyłu, mają zupełnie inne kryteria egzaminacyjne i oceniane są oddzielnie. Nie można łączyć ich w całość jako jedno zadanie, czego dokonały organy powołując się na pismo Zastępcy Dyrektora WORD z dnia 4 sierpnia 2020 r., które sugeruje, że przepisy nie precyzują, w jaki sposób powinno wyglądać upewnienie się o możliwości jazdy, jak również, że przy pomocy prawidłowo ustawionych lusterek możliwa jest ocena sytuacji za pojazdem;

- egzamin został przerwany z powodu zadania 2 podczas, gdy organ odwoławczy powołuje się na zadanie nr 7 tabeli nr 4 załącznika nr 2 do rozporządzenia, które odnosi się do wszystkich kategorii prawa jazdy "A", czyli slalom wolny.

Podtrzymując swoje stanowisko co do oceny dwukrotnego, nieprawidłowego wykonania zadania 2 przez P. W. skarżący podniósł, że wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym oraz ocena sytuacji wokół pojazdu powinna być wykonana w sposób zapewniający ocenę całej przestrzeni bocznej z prawej i lewej strony pojazdu oraz przez tylną szybę pojazdu i lusterka, co wynika z dalszej treści punktu (nr

5) tego zadania. P. W. dwukrotnie nie wykonał takiego sprawdzenia, albowiem nie mógł tego zrealizować, patrząc tylko w obydwa boczne lusterka wsteczne. Na zapisie video egzaminu nie występują również elementy jego zachowania świadczące o tym, że oceny przestrzeni za pojazdem dokonał przez obserwację przez tylną szybę czy przez środkowe lustro, dlatego praktyczny egzamin został zakończony z wynikiem negatywnym. Inne błędy popełnione podczas realizacji tego zadania pozostały bez wpływu na ostateczną decyzję w kwestii wyniku egzaminu.

Ustalony wynik egzaminu jest zgodny z przepisami rozporządzenia, a zarzut przeprowadzenia egzaminu w sposób niezgodny z przepisami ustawy jest całkowicie bezzasadny.

W odpowiedzi na skargę Kolegium wniosło o oddalenie skargi wskazując, że:

- w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji szczegółowo opisano okoliczności faktyczne i prawne, które zadecydowały o utrzymaniu w mocy decyzji ;
- sformułowane zarzuty nie mają wpływu na rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy;
- przywołane rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 czerwca 2019 r. określa, m.in. szczegółowe warunki, tryb, zakres i sposób organizacji i przeprowadzania egzaminu państwowego (§ 1 pkt 4 lit. a rozporządzenia w zw. z art. 66 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o kierujących pojazdami) wobec czego nie jest to akt normatywny określający wyłącznie kryteria oceny zadań egzaminacyjnych na egzaminie weryfikacyjnym dla kandydatów na egzaminatorów;
- zgodnie z § 23 ust. 1 lit. a rozporządzenia, część praktyczna egzaminu państwowego polega na wykonaniu na placu manewrowym zadań określonych dla prawa jazdy kategorii AM, A1, A2, A, BI lub B w tabeli nr 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia - zgodnie z techniką kierowania pojazdem i kryteriami określonymi w tabeli nr 4 załącznika nr 2 do rozporządzenia wobec czego, tabela nr 4 załącznika nr 2 do rozporządzenia określa także kryteria stosowane również przy przeprowadzeniu egzaminu państwowego osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami kat. B;
- słusznie skarżący zwrócił uwagę, że omyłkowo w treści zaskarżonej decyzji przywołano kryteria realizacji zadania 7 z tabeli nr 2 ujęte w tabeli nr 4 załącznika nr 2, a nie zadania 2 z tabeli nr 2 ujętymi w tabeli nr 4 załącznika nr 2, jednak kryteria te są tożsame;
- wbrew zarzutom skargi, organ odwoławczy wskazał podstawę wydania decyzji tj. art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami;
- na nagraniu z przeprowadzenia egzaminu widać, jak P. W. przed rozpoczęciem pierwszej próby zerknął w lustra boczne oraz ustawiając znajdujące się wewnątrz pojazdu środkowe lustro wsteczne, co powodowało, że spełnił kryterium upewnienia się o możliwości jazdy poprzez wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym oraz dokonanie oceny sytuacji wokół pojazdu;
- zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury, ani decyzja administracyjna o unieważnieniu egzaminu, ani ocena wykonania zadania egzaminacyjnego, nie mają charakteru dyskrejonalnego, a negatywna ocena wykonania określonego zadania przez osobę egzaminowaną musi znaleźć uzasadnienie w konkretnej regulacji prawnej.

Wobec stanu epidemii Covid-19 i rygorów z tym związanych, wprowadzonych przepisami ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842 ze zm.) i § 1 pkt 2 zarządzenia Prezesa WSA w Opolu z dnia 30 października 2020 r., nr 17/2020 w zw. z § 3 zarządzenia Nr 39 Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, a także w związku z brakiem możliwości przeprowadzenia rozprawy na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, jak i

zapewnienia pełnego i pewnego zabezpieczenia zdrowia stron i pracowników, a tym samym wystąpienia nadmiernego zagrożenia dla zdrowia osób uczestniczących w rozprawie, zarządzeniem z dnia 1 kwietnia 2021 r., sygn. akt II SA/Op 177/21, Przewodniczący Wydziału II WSA w Opolu zarządził, na podstawie art. 15 zys4 ust. 3 ww. ustawy, rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 137), sądy administracyjne kontrolują działalność administracji publicznej pod względem zgodności z prawem. Z tego też powodu, w postępowaniu sądowym nie mogą być brane pod uwagę argumenty natury słusnościowej czy celowościowej. Badana jest wyłącznie legalność aktu administracyjnego, czyli prawidłowość zastosowania przepisów prawa do zaistniałego stanu faktycznego, trafność wykładni tych przepisów oraz prawidłowość zastosowania przyjętej procedury.

Na zasadzie art. 145 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, ze zm.), zwanej dalej p.p.s.a., uwzględnienie skargi na decyzję następuje w przypadku naruszenia prawa materialnego, które miało wpływ na wynik sprawy (lit. a), naruszenia prawa dającego podstawę do wznowienia postępowania administracyjnego (lit. b) lub innego naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na wynik sprawy (lit. c). W przypadku braku wskazanych uchybień, jak również braku przyczyn uzasadniających stwierdzenie nieważności aktu bądź stwierdzenia wydania go z naruszeniem prawa (art. 145 § 1 pkt 2 i pkt 3 p.p.s.a.), skarga podlega natomiast oddaleniu, na podstawie art. 151 p.p.s.a.

Przeprowadzona przez Sąd w niniejszej sprawie, według wskazanych kryteriów, ocena legalności wykazała, że zaskarżona decyzja nie narusza przepisów prawa w jakimkolwiek stopniu uzasadniającym podjęcie orzeczenia na podstawie art. 145 § 1 p.p.s.a.

Zdaniem Sądu, w sprawie nie zaistniały nieprawidłowości zarówno co do ustalenia stanu faktycznego sprawy, jak i w zakresie zastosowania do niego przepisów prawa materialnego. Postępowanie wyjaśniające zostało przeprowadzone właściwie, ustalenia organów nie pozostawiają wątpliwości, a podjęte rozstrzygnięcie odpowiada przepisom prawa. W konsekwencji Sąd uznał, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa, a skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

Poddana kontroli Sądu decyzja rozstrzyga o unieważnieniu egzaminu państwowego na prawo jazdy kategorii B zdawanego przez P. W. w dniu 7 lipca 2020 r. Materialną podstawę prawną tego rozstrzygnięcia stanowią przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2020 r., poz. 1268) zwanej nadal ustawą oraz przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach (Dz. U. z 2019, poz. 1206) zwanego dalej rozporządzeniem. Podstawę faktyczną jego podjęcia stanowi z kolei ustalenie, że podczas egzaminu praktycznego na placu manewrowym egzaminator nieprawidłowo stwierdził dwukrotne, błędne wykonanie zadania egzaminacyjnego polegającego na ruszaniu z miejsca oraz jeździe pasem ruchu do przodu i do tyłu.

Mając na uwadze przepisy ustawy zaznaczyć trzeba, że przepis art. 67 ustawy wyznacza generalną regułę kompetencyjną, zgodnie z którą marszałek województwa sprawuje nadzór nad przeprowadzeniem egzaminów państwowych, o których mowa w art. 51 (tj. egzaminów na poszczególne kategorie prawa jazdy). W ramach tego nadzoru, stosownie do art. 67 ust. 1 pkt 4 ustawy, mieści się unieważnienie egzaminu, które zgodnie z art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy może nastąpić m.in. wówczas, jeżeli - tak jak uznano w niniejszej sprawie, egzamin był przeprowadzony w sposób niezgodny z przepisami ustawy, a ujawnione nieprawidłowości miały wpływ na jego wynik. W tym zakresie, zdaniem Sądu, nadzór obejmuje swoim zakresem merytoryczną ocenę

przeprowadzonych egzaminów przy uwzględnieniu kryteriów ustalonych w przepisach ustawy i rozporządzenia.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 ustawy w zw. z ust. 1 pkt 2, część praktyczna egzaminu dotyczy sprawdzenia umiejętności w zakresie zgodnego z przepisami, bezpiecznego, energooszczędnego, sprawnego i nieutrudniającego innym uczestnikom ruchu poruszania się, odpowiednio do uprawnienia, o które ubiega się osoba zdająca egzamin, w ruchu drogowym motorowerem, pojazdem silnikowym lub zespołem pojazdów składającym się z takiego pojazdu i przyczepy oraz tramwajem. W przypadku prawa jazdy kategorii B, część praktyczna egzaminu przeprowadzanego na placu manewrowym wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego obejmuje sprawdzenie podstawowych umiejętności w zakresie panowania nad pojazdem odpowiednim dla uprawnień prawa jazdy tej kategorii (art. 51 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy). Na podstawie art. 52 ust. 2 ustawy część praktyczna egzaminu może zostać zakończona przed wykonaniem wszystkich określonych zakresem egzaminu zadań jedynie w przypadku, gdy zachowanie osoby zdającej zagraża bezpośrednio życiu i zdrowiu uczestników ruchu drogowego. Użyty w tym przepisie zwrot "jedynie w przypadku" wyraźnie wskazuje, że tylko zaistnienie sytuacji, w której "zachowanie osoby zdającej zagraża bezpośrednio życiu i zdrowiu uczestników ruchu drogowego", może być podstawą do przerwania egzaminu. Ponadto użyty przez ustawodawcę zwrot "zagraża bezpośrednio" wskazuje, że powinno to być zachowanie, które realnie powoduje zagrożenie. W zakresie części praktycznej egzaminu, przeprowadzanej na placu manewrowym, przez zachowanie osoby egzaminowanej zagrażające bezpośrednio życiu i zdrowiu uczestników ruchu drogowego lub narażające jej życie i zdrowie na uszczerbek, stosownie do § 12 ust. 2 i ust. 3 pkt 3 rozporządzenia, rozumie się m.in. dwukrotne nieprawidłowe wykonanie zadania, o którym mowa w poz. 2-10 tabeli nr 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia. Stosownie też do § 28 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia osoba egzaminowana uzyskuje negatywny wynik części praktycznej egzaminu państwowego, jeżeli dwukrotnie nieprawidłowo wykonała to samo zadanie egzaminacyjne.

W niniejszej sprawie za niezgodną z przepisami ustawy organy uznały ocenę egzaminatora dotyczącą dwukrotnego, nieprawidłowego wykonania przez osobę egzaminowaną manewru polegającego na ruszaniu z miejsca oraz jeździe pasem ruchu do przodu i do tyłu, tj. zadania określonego pod poz. 2 tabeli 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia, w związku z brakiem upewnienia się o możliwości jazdy.

Oceniając w pierwszej kolejności prawidłowość dokonania ustaleń faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia Sąd uznał, że zebrany materiał dowodowy był wyczerpujący i wystarczający do wydania prawidłowego rozstrzygnięcia. Organy orzekające dysponowały pismem samego egzaminowanego - zainteresowanego unieważnieniem egzaminu praktycznego, wyjaśnieniami złożonymi na piśmie przez skarżącego - jako egzaminatora, któremu w prowadzonym postępowaniu, z mocy art. 68 ust. 1a ustawy przysługuje status strony, pisemnym stanowiskiem Dyrektora WORD w Opolu oraz nagraniem przebiegu egzaminu praktycznego na płycie DVD, które ma obiektywny charakter. Na podstawie całości dowodów organy dokonały analizy i oceny, w tym przeanalizowały przebieg egzaminu, który utrwalony został na płycie DVD. Ocena ta doprowadziła do dokonania prawidłowych ustaleń, które zdaniem Sądu były wystarczające do stwierdzenia, że w sprawie zaistniała przesłanka unieważnienia egzaminu określona w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy, tj. przedmiotowy egzamin był przeprowadzony w sposób niezgodny z przepisami ustawy, a ujawnione nieprawidłowości miały wpływ na jego wynik.

Zaznaczyć trzeba, że Sąd badając legalność dokonanej oceny i analizując zgromadzone dowodowy zapoznał się z materiałem wideo i uznał, że stanowi on obiektywny, wiarygodny i zasadniczy środek dowodowy, przesądzający o prawidłowości ustaleń organów co do przebiegu egzaminu oraz kwalifikacji stanowiącej podstawę rozstrzygnięcia. Uwzględnił również, że zgodnie z § 23 ust. 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia, dla prawa jazdy kategorii B część praktyczna egzaminu państwowego na placu manewrowym polega na wykonaniu zadań określonych w tabeli nr 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia - zgodnie z techniką kierowania pojazdem i

kryteriami określonymi w tabeli nr 4 załącznika nr 2 do rozporządzenia (a nie jak słusznie dostrzegł skarżący w tabeli nr 2 załącznika 10).

Na nagraniu z wnętrza samochodu widać, że wykonując zadanie 2, określone w tabeli nr 2, załącznika 2 do rozporządzenia - polegające na ruszaniu z miejsca oraz jeździe pasem ruchu do przodu i tyłu, przed rozpoczęciem pierwszej próby tego manewru egzaminowany, wykonując ruch głową zerknął w boczne lusterka (lewe i prawe) oraz po jego wcześniejszym prawidłowym ustawieniu, także w lusterko środkowe. W konsekwencji nie można zgodzić się z oceną egzaminatora i uznać jak tego chce skarżący, że egzaminowany nie spełnił kryterium nr 3, ustalonego dla zadania nr 2, pod pozycją 2 w tabeli 4 załącznika nr 2 do zarządzenia, polegającego na upewnieniu się o możliwości jazdy w związku z brakiem wykluczenia prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym oraz brakiem dokonania oceny sytuacji wokół pojazdu. W ocenie Sądu, działania podjęte przez egzaminowanego uznać należało za prawidłowe i wystarczające do spełnienia omawianego warunku upewnienia się o możliwości jazdy. Przyjęte przez egzaminatora kryterium oceny nie znajdowało natomiast umocowania w przepisach prawa.

Dostrzec trzeba, że w zakresie spornego warunku nie została określona technika jego spełnienia. W szczególności nie został ustalony wymóg obserwacji przestrzeni z tyłu pojazdu przez odchylenie głowy w bok i spojrzenie za siebie przez tylną szybę. Technika kierowania przez tylną szybę pojazdu i lusterka, w zakresie zadania nr 2, została ustalona wyłącznie dla kryterium płynnej jazdy pasem ruchu do przodu i tyłu, określonego pod nr 5 wskazanej tabeli nr 4. Nie ma zatem racji skarżący twierdząc, że znajdowała zastosowanie także dla kryterium nr 3, tj. do upewnienia się o możliwości jazdy. Skoro ustawodawca nie przewidział takiej techniki wprost lub chociażby w drodze odesłania w ramach kryterium nr 3, to nie można jej uznać jako spełniającej wymogi tego warunku.

Ponadto, należy uwzględnić, że zgodnie z kryteriami określonymi dla zadania 1 (ustalonymi pod pozycją 1, tabeli 4, załącznika 2) - które w niniejszej sprawie, w ocenie egzaminatora zostało wykonane prawidłowo, w wyniku właściwego ustawienia lusterek, osoba egzaminowana powinna w lewym lusterku widzieć lewy bok pojazdu i lewy obszar przestrzeni za pojazdem, w prawym lusterku prawy bok pojazdu i prawy obszar przestrzeni za pojazdem, a w wewnętrznym lusterku przez tylną szybę obszar przestrzeni za pojazdem. W świetle tego uregulowania uznać trzeba, że prawidłowe ustawienie lusterek pozwala na prawidłowe dokonanie oceny sytuacji wokół pojazdu i wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym.

Skoro skarżący prawidłowo wykonał zadanie 1 należało przyjąć, że możliwe było spełnienie kryterium upewnienia się o możliwości jazdy poprzez dokonanie sprawdzenia obszaru wokół pojazdu za pomocą lusterek (dwóch bocznych i wstecznego). Tym samym, wobec ujawnienia na nagraniu takiej okoliczności, a jednocześnie braku ustalenia okoliczności mogących wskazywać na brak panowania nad pojazdem, czy też na takie inne zachowanie osoby zdającej, które zagrażałoby bezpośrednio życiu i zdrowiu uczestników ruchu drogowego, w ocenie Sądu nie było podstaw do stwierdzenia, że w zakresie omawianego warunku naruszone zostało kryterium egzaminacyjne. Przyjęte przez egzaminatora za podstawę negatywnej oceny kryterium uwzględniające konieczność oceny sytuacji z tyłu pojazdu wyłącznie przez odchylenie głowy do tyłu, nie znajdowało umocowania w przepisach prawa.

Nie można zatem uznać, że ocena egzaminatora w zakresie kryterium nr 3 dla zadania 2, została dokonana prawidłowo, a w konsekwencji, że egzamin słusznie został przerwany na skutek dwukrotnie nieprawidłowo wykonania zadania egzaminacyjnego nr 2.

Należy podkreślić, że luz decyzyjny egzaminatora, na który skarżący wskazał w odwołaniu, nie sprowadza się do stosowania dowolnych kryteriów oceny. Sąd podziela pogląd, że ocena negatywna wykonania zadania egzaminacyjnego musi znaleźć uzasadnienie w niebudzącym wątpliwości, co do treści zawartej w nim normy, przepisie obowiązującego prawa (por. wyrok NSA z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn.. akt I OSK 1753/18).

Reasumując, wobec zastosowania przez egzaminatora kryterium oceny wykonania zadania, które nie wynikało z przepisów prawa prawidłowo organy uznały, że egzamin był przeprowadzony w sposób niezgodny z przepisami ustawy, a ujawnione nieprawidłowości miały wpływ na jego wynik, tj. że zaistniała przesłanka do unieważnienia egzaminu na podstawie art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Dokonując powyższej oceny Sąd rozważył zarzuty skargi i podzielił stanowisko skarżącego co do wadliwości zaskarżonej decyzji polegających na:

- błędnym powołaniu się przez organ (podobnie jak wcześniej organ pierwszej instancji) na przepisy poprzednio obowiązującego rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach;
- błędnym odwołaniu się do kryterium ustalonego w tabeli nr 4 załącznika nr 2 dla zadania nr 7, zamiast dla zadania 2, którego dotyczył spór;

Uznał jednak, że nie miały one żadnego wpływu na wynik sprawy i wobec tego nie uzasadniały uchylecia zaskarżonej decyzji. Zdaniem Sądu podjęte rozstrzygnięcie jest bowiem zgodne z przepisami prawa i znajduje umocowanie w ustalonym stanie faktycznym.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 151 p.p.s.a., Sąd orzekł jak w sentencji.